

**ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ՌԱԴԻԱՑԻՈՆ ԷԿՈԼՈԳԻԱ**

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ԲՆԱԳԻՏԱԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ
ԱՄԲԻՈՆ	ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ, ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ և ՆՐԱՆՑ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՆԵՐԻ ԱՄԲԻՈՆ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ	ՌԱԴԻԱՑԻՈՆ ԷԿՈԼՈԳԻԱ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ	0707B4/08
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ՔԻՄԻԱ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	3-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ ռադիոակտիվության, կենսոլորտում բնական և արհեստական ռադիոնուկլիդների, տեխնոգեն ախտոտվածության, ինչպես նաև էկոհամակարգերում ու նրանց բաղադրիչներում ռադիոնուկլիդների միգրացիայի վերաբերյալ:
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>1. ԳԻՏԵԼԻՔ Սահմանել ռադիացիայի հետ կապված հիմնական հասկացությունները, բնորոշել ռադիոակտիվության դոզայի միավորները, շրջակա միջավայրի և կենդանի օրգանիզմների վրա ռադիոնուկլիդների ազդեցության կենսաբանական մեխանիզմները:</p> <p>2. ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ Տարբերակել հողում, ջրում և բույսերում ռադիոնուկլիդների ազդեցության առանձնահատկությունները:</p> <p>3. ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ Արտահայտել ռադիացիոն-էկոլոգիական մոնիտորինգի հիմնական մեթոդները, կանխատեսել ռադիոակտիվ աղտոտման հետևանքները:</p>
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐ	<ul style="list-style-type: none"> • ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 5 • ԼՍԱՐԱՅԻՆ ԺԱՄ - 64 • ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ - 32 • ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 20 • ՍԵՄԻՆԱՐ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 12 • ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ - 4
ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ	Նախնական գիտելիքներ կենսաբանության, քիմիայի և ֆիզիկայի մասին՝ ավագ դպրոցի չափորոշիչներին համապատասխան:
ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԹՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ	Դասախոսություն, ինքնուրույն աշխատանք, տեսաֆիլմի դիտում, խմբավորում:
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	<ul style="list-style-type: none"> • Ռադիացիոն էկոլոգիան և նրա խնդիրները: • Ռադիոակտիվություն, բնական ու արհեստական ռադիոիզոտոպներ: • Կենսոլորտի ռադիոակտիվ աղտոտման աղբյուրները: • Իոնիզացնող ճառագայթների կենսաբանական ազդեցության մեխանիզմը: • Ազդեցության կարգերի ռադիոակտիվ աղտոտման աղբյուրները և պաշտպանական միջոցառումները: • Ռադիոէկոլոգիական մոնիտորինգ:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԻՄՆԱԿԱՆ

1. Ю. А. Александров, "Основы радиационной экологии", 2007, стр. 14-254.
2. И.Н. Бекман „Экологическая радиохимия и радиоэкология„ 2015,стр. 17-277.

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ

1. Ким Д. Б. , "Радиационная экология", 2010, стр. 6-164.

ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ

ՍՏՈՒԳՈՂԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ,
ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ
Նախատեսված 1` 1 ընթացիկ գրավոր ստուգում` հարցատոմսը պարունակում է թեստեր 50 միավոր /25 թեստ` յուրաքանչյուրը 2 միավորով/ և հարցեր` 20, 20, 10 միավորային արժեքներով, անհատական աշխատանք, ամփոփիչ ստուգում` գրավոր /հարցատոմսի առավելագույն արժեքը 100 միավոր է` 30, 30, 40 միավորային հարցերով/:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ
ԿՇԻՌ

1. Բաղադրիչ 1 - 10 % (հաճախումներ)
2. Բաղադրիչ 2 - 20 % (ընթացիկ ստուգում)
3. Բաղադրիչ 3 - 20 % (անհատական աշխատանք)
4. Բաղադրիչ 4 - 40 % (ամփոփիչ ստուգում)
5. Բաղադրիչ 5 - 10 % (ընթացիկ ակտիվություն)

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ՍԱՆԴՂԱԿ

Գնահատման թվային միավորը	Տառային գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A-	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B-	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2

ՈՒՍԱՆՈՂԻ ԾԱՆՐԱԲԵՌՆՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԺԱՄԱՆԱԿԸ

Կրեդիտ/կրեդիտ ժամ-5/150

Հ/Հ	Թեմա	Լսարանային ժամեր			Ուսանողի ինքնուրույն աշխատա- ժամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատա- ժամանակը
		Դասախոսություն	Գործնական	Մեմինար		
1.	Ռադիացիոն էկոլոգիա գիտական ուղղության ձևավորման անհրաժեշտությունը, զարգացումը, խնդիրները: Ռադիոակտիվ ճառագայթումը և շրջակա միջավայրը:	2			6	8
2.	Ռադիոակտիվություն, ռադիոակտիվ ճառագայթներ		2		5	7
3.	Ռադիոակտիվություն, ռադիոակտիվ ճառագայթներ: Ռադիոակտիվ ճառագայթումը և շրջակա միջավայրը:			2	5	7
4.	Ատոմների միջուկների փոխարկումներ: Ռադիոակտիվ տրոհման օրինաչափությունները:	2			6	8
5.	Ատոմների միջուկների փոխարկումներ: Արհեստական ռադիոակտիվություն:			2	5	7
6.	Ռադիոակտիվության և ճառագայթման դոզայի միավորները Ճառագայթման դոզան: Դոզայի հզորությունը: Ճառագայթման դոզայի և ակտիվության միջև եղած կապը:		2		5	7
7.	Ճառագայթման և նյութի փոխներգործությունը: Իոնացնող ճառագայթների կենսաբանական ազդեցությունը, ազդեցության մեխանիզմները:	2			6	8
8.	Իոնացնող ճառագայթների ազդեցությունը օրգանիզմների վրա:		2		5	7
9.	Ռադիոակտիվ տրոհման օրինաչափությունները: Ռադիոակտիվության և ճառագայթման դոզայի միավորներն էր			2	5	7
10.	Ագրոհամակարգերի ռադիոակտիվ աղտոտումը և պաշտպանական միջոցառումները:	2			6	8
11.	Ռադիոնուկլիդներով վարակված տարածքների պաշտպանական միջոցառումները: Ռադիոնուկլիդների տեղաշարժը ագրարային ոլորտ		2		5	7
12.	Ագրոհամակարգերի ռադիոակտիվ աղտոտումը և պաշտպանական միջոցառումները			2	5	7
13.	Ճառագայթային վնասվածքներ և դերմատիդներ, ճառագայթային հիվանդություններ: Իոնացնող ճառագայթների ազդեցության պաշտպանական միջոցառումներ, ռադիոլոգիական հիգիենա:	2			6	8
14.	Իոնացնող ճառագայթների սահմանային թույլատրելի մակարդակները: Ռադիոլոգիական հիգիենա		2		5	7
15.	Ճառագայթային վնասվածքներ և դերմատիդներ, ճառագայթային հիվանդություններ:			2	5	7
Անհատական աշխատանք						10
Ընթացիկ ստուգում						10
Ամփոփիչ ստուգում						20
Ընդամենը						150

